

Сирма

Сирма Зидаро-Коунова е аристократична дама от българската общност в Острава, чието сърце е изпълнено с любов към България и към българската култура. Тя е председател на Българския културен клуб и вече няколко десетилетия „дарява“ голяма част от свободното си време на остравския клуб.

Първата ми среща с нея беше по време на президентските избори през 1992 г. На тези решаващи за демократичното бъдеще на България избори в Българския културен клуб в Острава, бях привлечена от чара и обаянието на една жена, която всички наричаха просто Сирма. Веднага усетих, че тя е душата на остравския клуб. Тогава разбрах, че е била една от най-известните изпълнителки на френски шансони в бивша Чехословакия. По-късно от самата нея научих, че в Остравското радио през 70-те години по политически причини (упадъчно френско влияние) са изтрети много от нейните изпълнения – от записаните 150 шансона са останали само 60.

Сирма е родена през 1934 г. в София семейството на скулптура Васил Зидаров. Майка ѝ Теодора Жиро произхожда от Женева, но умира млада – едва 31-годишна. Малкото момиче е отгледано от втората жена на баща си, която е българка от Охрид. Сирма завършва руска филология в Софийския университет, а Христо Бръмбаров ѝ преподава класическо пеене. Близки на семейство Зидарови са и Елин Пелин, Илия Бешков и Дечко Узунов. Сирма знае добре френски и с удоволствие пее френски шансони. Именно любовта към френския език я сближава с първия ѝ мъж – лекар от Острава, – с когото се запознава на „Златни пясъци“.

ОСТРАВА ВМЕСТО „САНТА ЧЕЧИЛИЯ“

И вместо на специализация в „Санта Чечилия“ надарената певица заминава за Острава, където се омъжва. По-голяма част от живота ѝ е свързана с този град. Там се раждат двете ѝ деца Ян и Сирма, там започва нейната концертна дейност. Хубавият глас, прекрасната външност и вродената артистич-

ност ѝ помагат да се наложи в една чужда за нея среда. Пее в различни градове на бивша Чехословакия, гастролира в Полша, Германия, Австрия, Белгия и др. И навсякъде е много добре приета. Прави записи в чешкото и белгийското радио и телевизия. Носител е на голямата награда на Фестивала на радиото и телевизията в Лиеж за изпълнение на стара френска песен за Гаврош. Сирма успешно съчетава певческата си кариера с преподаване на руска фонетика във Философския факултет на Остравския университет, където по-късно преподава и български език. Издава няколко учебника по фонетика, интонация и ортография. Преподава пеене в катедрата по музикална педагогика към Остравския университет. Активно се занимава с преводаческа дейност. За Варненския драматичен театър превежда

четири чешки пиеси, а за чешката телевизия превежда от български на чешки документалните филми „Анна Томова-Синтова“, „Първата златна цивилизация“, „Соло за английски рог“ и др. През 2006 г. издава „Чешко-български разговорник“. От 1995 г. е съдебен преводач към Министерството на правосъдието на Чешката република.

БЪЛГАРСКИЯТ КУЛТУРЕН КЛУБ В ОСТРАВА

Вече няколко десетилетия Сирма участва и в културните програми на Българския клуб в Острава, на който е председател вече 16 години. За този период от време членовете на клуба се увеличават от 100 на 250 души. На клуба тя помага безвъзмездно, организира много чествания във връзка с български празни-

ци, приема фолклорни състави от различни области на България. „Българите в Острава са като чели „извадени“ от произведенията на Елин Пелин – добри по сърце, но и по български недоверчиви и критични“, казва председателката на остравския клуб. За „моите хора“, както тя нарича българите от Острава, е готова на всичко. Често съм я срещала в Прага, натоварена с чанти, пълни с документи, които се е наела да урежда в посолството, за да улесни възрастните членове на клуба, понеже на тях им е трудно да пътуват до чешката столица. Връщайки се в Острава, Сирма започва да организира празнуването на някоя от предстоящите празници – Бабинден, Баба Марта, 3 март, Великден или Коледа. За децата всяка година измисля интересни акции – детски карнавали, куклен театър, томбола – и ги осъществява с помощта на няколко ентузиастични членове на Остравския клуб. Програмите на Българския културен клуб в Острава са разнообразни – там чести гости са фолклорните състави „Пирин“ и „Китка“ от Бърно, както и гостуващи ансамбли от България или известни личности като Валя Балканска, Ненчо Воденичаров и др.

За библиотеката на клуба Сирма съдейства за закупуването на български книги. Самата тя живо се интересува от съвременна българска литература и „запали“ членовете на Остравския клуб да прочетат „Българските хроники“ на Стефан Цанев. Сега големият български писател има много почитатели в Острава. Не малко са благотворителните акции на клуба. По време на наводненията през 2005 г. клубът събира парична помощ в размер на 1200 евро, които Сирма Зидаро предава лично на пострадалите в община Елин Пелин. Най-голямата парична помощ в размер на 106 350 чешки крони българите от Острава даряват за паметника на Кирил и Методий, който бе открит през май тази година в Микулчице. Същевременно клубът подпомага финансово българските клубове в Усти на Лабе, Мост и Пилзен.

Остравският клуб начело със Сирма Зидаро се включва активно и в Дни-

С Арнощ Боровец

В Елин Пелин

В Острава

По време на концерт

те на България в Острава, проведени през ноември тази година в рамките на комуникационната стратегия на България за Европейския съюз.

Много от празниците на Остравския културен клуб като Бабинден, 3 март, Денят на Независимостта се показват в предаването „Бабилон“, а Сирма Зидаро е българската медийна звезда в тези предавания.

Тя е рядко съчетание от изтънчен аристократизъм и вродена интелигентност. Едно от най-ценните й качества е, че не само има собствено мнение, но е и готова да го отстоява. Не се поддава на манипулации и се ориентира съвсем точно в „перипетиите“ на българската общност в Чехия, както и в изкуствено създаваните от отделни индивиди проблеми, като при това винаги запазва вродената си дипломатичност.

Сирма живее вече 52 години в Чехия, но е запазила българското си гражданство. Нейният стремеж е българите да заемат равностойно място в обществения живот на Чехия и да бъдат приемани като едно сериозно и уважавано малцинство.

Мария Захариева